

Werkplan en begroting 2019

De samenbindende kracht van vitale heemkundekringen en provinciale erfgoed-samenwerking aan de basis van Verhalen van Brabant en het behoud en beheer van het Brabants Erfgoed!

Inhoudsopgave

Inleiding

1. Trends
2. De opdracht van Brabants Heem
3. De focus voor 2019

A Heemkunde, erfgoed en geschiedenis van Brabant (4 Verhaallijnen)

1. Onderzoek, publicaties en (voeden, toegang en gebruik) archieven
2. Immaterieel erfgoed en erfgoedtoerisme en -recreatie
3. Archeologie en monumenten

B Versterken heemkundekringen

1. Communicatie, public relations en social media
2. Educatie
3. Erfgoed Academie Brabant

C Netwerken

1. Samenwerking met andere overkoepelende erfgoedorganisaties
2. Provincie en gemeentes, Erfgoed Brabant
3. Overig

D Organisatie

Financieel overzicht

Inleiding

Trends

De toenemende nationale en internationale aandacht voor erfgoed en het steeds grotere aandeel van (relatief) ouderen in de samenleving hebben een positief effect op het aantal mensen met interesse in Brabantse geschiedenis, Brabantse heemkunde en Brabants erfgoed, bij oud en jong. De maatschappij van nu kent steeds meer mensen die belang hechten aan de geschiedenis en de volkscultuur van hun eigen regio. Het geeft hen de eigen identiteit. Daarbij staat centraal de uitwisseling van informatie en ideeën en wordt heemkunde als bindmiddel gebruikt om contacten te

leggen tussen alle actoren in het erfgoedveld. Nieuwe ontwikkelingen in de samenleving maken het voor Brabants Heem en de aangesloten heemkundekringen/ erfgoedorganisaties noodzakelijk in te spelen op nieuwe behoeften, zoals informatica, digitale ontsluiting en uitwisseling van kennis.

De individualisering van de samenleving en de mogelijkheden van de digitalisering dragen eraan bij dat erfgoed-liefhebbers vanuit huis vanachter de laptop de hobby kunnen beoefenen, vooral op onderwerpen als genealogie en heemkundig onderzoek voor publicaties.

Tegelijkertijd kan een actieve heemkundekring een samenbindende kracht zijn in een lokale samenleving door betrokken te zijn bij gezamenlijke activiteiten in die lokale samenleving, aan te sluiten bij manifestaties, samen onderzoek te doen. Juist die bindende kracht zal meer mensen betrekken bij de geschiedenis, de heemkunde en het erfgoed van Brabant. Juist die bindende kracht zal een opwaartse druk hebben op activiteiten, de heemkundekring een rol geven bij plaatselijke gebeurtenissen en de heemkundekring een nog intensievere gesprekspartner maken voor de gemeente.

Het provinciaal beleidskader Erfgoed 2016-2020 "De Verbeeldingskracht van Brabant" geldt ook voor Brabants Heem en de aangesloten heemkundekringen/ erfgoedorganisaties als een belangrijke kompas. "Omdat het onze ambitie is om de verhalen van Brabant te kunnen (blijven) vertellen, focussen we op vier belangrijke verhalen van Brabant: Bevochten Brabant, Religieus Brabant, Innovatief Brabant en Bestuurlijk Brabant".

Er zijn vele actoren in de erfgoedsector. Het zijn met Brabants Heem verwante organisaties op het werkgebied van regionale geschiedenis, musea, streektaal en dialecten, volkscultuur, monumenten enz. In het bijzonder is er de steunfunctie Erfgoed Brabant, die erfgoedorganisaties ondersteunt en initiatieven ontplooit om kennis over regionale geschiedenis te verspreiden.

De opdracht van Brabants Heem

125 aangesloten heemkundekringen/ erfgoedorganisaties tellen 35.000 leden en meer dan duizend vrijwilligers die aan de basis staan van een breed draagvlak bij de Brabanders. Zij vormen een toenemende bindende kracht in de lokale samenlevingen, zij zijn de experts die de lokale geschiedenis kennen, de lokale heemkunde en het lokale erfgoed. Brabants Heem is de overkoepelende ondersteunings- en verbindingsorganisatie voor alle bij haar aangesloten verenigingen op het gebied van Brabantse geschiedenis, Brabantse heemkunde en Brabants erfgoed. Brabants Heem is ten dienste van de uiteenlopende activiteiten van de bij haar aangesloten verenigingen en stichtingen een vraagbaak, een katalysator, een verbinder, een stimulator.

Brabants Heem wil in haar rol niet alleen reactief ondersteunend beschikbaar zijn voor de aangesloten verenigingen, maar vooral ook een initiatief-nemend en bevorderend orgaan zijn op het gebied van de deskundige uitoefening van de hobby. Brabants Heem wil een brugfunctie vervullen om de heemkundekringen/ erfgoedorganisaties te stimuleren bij de maatschappelijke ontwikkelingen aan te sluiten en gebruik te maken van de expertise die bij erfgoedorganisaties aanwezig is. Denk aan het behoud en het uitdragen van immaterieel erfgoed, het stimuleren van heemkundekringen om erfgoedtoerisme te bevorderen en het begeleiden van heemkundekringen in het digitale tijdperk.

Brabants Heem zet haar netwerk in om activiteiten bij heemkundekringen/ erfgoedorganisaties eerder en effectiever in samenwerking te doen met belendende organisaties op het gebied van bijvoorbeeld genealogie, monumenten, natuurbeheer, tradities, e.a.

De focus in 2019

1	De sterke heemkundekring staat voorop. Voor Brabants Heem staat het contact met en tussen de aangesloten heemkundekringen/ erfgoedorganisaties centraal, enerzijds organisatorisch, anderzijds wil Brabants Heem in toenemende mate de inhoudelijke discussie opzoeken, bijvoorbeeld bij het bevorderen van initiatieven op immaterieel erfgoed, het uitdragen van de vier Brabantse verhaallijnen , e.d. De regiovergaderingen zijn bij uitstek geschikt om elkaars kracht te versterken. De website van Brabants Heem moet in dit kader zeer regelmatig worden bezocht voor nieuws, voor ideeën, voor onderlinge uitwisseling. Leren van elkaar krijgt een herkenbare plaats op de website. Social media zoals facebook moet een grote rol gaan spelen bij het zich verbonden voelen bij Brabantse geschiedenis, heemkunde en erfgoed.
2	De gemeenten doen steeds vaker een beroep op de heemkundekringen, voor advies, voor beleidsvorming, voor samenwerking. Bijvoorbeeld ten aanzien van Open Monumentendag, de inventarisatie van monumenten, immaterieel erfgoed, 4/ 5 mei herdenkingen en in 2019 in het bijzonder de viering van 75 jaar Bevrijding. De heemkundekringen krijgen een rol in de lokale samenleving. Hoe sterker de heemkundekring hoe groter de bindende kracht ervan. Daarmee neemt de komende jaren het belang van een sterk bestuur van de heemkundekring toe, voorbereid op een bredere verantwoordelijkheid.
3	Brabants Heem zal heemkundekringen/ erfgoedorganisaties stimuleren om het immaterieel erfgoed te inventariseren , documenteren en ondersteunen. Brabants Heem zal heemkundekringen/ erfgoedorganisaties stimuleren aan te sluiten bij lokale initiatieven voor erfgoedtoerisme en -recreatie , wellicht een voortouw te nemen. Er komt een studiedag over de Brabantse volkscultuur . Brabants Heem stimuleert heemkundekringen om aan te sluiten bij lokale activiteiten op het terrein van archeologie en monumentenzorg , zoals erfgoeddagen, Open Monumentendag, Boerderijdagen en Molendagen.
4	Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Daarom komen er initiatieven gericht op jongeren en worden waar mogelijk succesvolle voorbeelden gedeeld om jongeren bij het werk van de heemkundekring te betrekken.
5	Stimuleren dat heemkundekringen/ erfgoedorganisatie maximaal de bij officiële instanties beschikbare automatisering en digitalisering benutten (input en output).
6	Heemkundekringen/ erfgoedorganisaties voelen zich beperkt door recente ontwikkelingen rondom auteursrechten en portretrechten . Met name het gebruik van foto's in publicaties en op de website vraagt een nieuwe werkwijze.
7	Stimuleren van publicaties door middel van boeken, artikelen in tijdschriften of digitale projecten, waarvoor een boekenfonds beschikbaar is. Brabants Heem gaat voor continuïteit van het tijdschrift In Brabant .
8	Brabants Heem zal verbindingen leggen tussen de lokale heemkundekringen/ erfgoedorganisatie en de verschillende provinciale erfgoedkoepelorganisaties . Het versterken van het netwerk met belendende organisaties op het gebied van genealogie, monumenten, natuur, kastelen, molen, tradities, etc. mag een aanloop zijn naar een Brabantse Erfgoeddag .

A Heemkunde, erfgoed en geschiedenis van Brabant (4 Verhaallijnen)

A 1 Onderzoek, publicaties en (voeden, toegang en gebruik) archieven

Theo Cuypers

Vier verhaallijnen

Brabants Heem wil aansluiten bij de door de provincie gevraagde samenwerking met Erfgoed Brabant, Monumentenhuis Brabant en Monumentenwacht Noord-Brabant, waarvan het doel is om tot samenhangende inhoud aan de vier verhaallijnen van Brabant te komen. De provincie wil de geschiedenis van Brabant via vier verhaallijnen vertellen en zichtbaar maken. Daarmee wil de provincie de identiteit van Noord-Brabant versterken en daarmee het toerisme (en alles wat daaraan vast zit) bevorderen. De provincie zet daarbij in op duurzame producten, want het wil over 50 jaar de geschiedenis van Brabant nog kunnen doorgeven aan volgende generaties. De uitwerking van de verhalen moet iets toevoegen aan andere provinciale uitdagingen (ruimtelijke ordening, gezondheid, sociale veerkracht). Brabants Heem is in de vier verhaallijnen van Brabant een serieuze partner omdat het de koepel is voor de heemkundekringen/ erfgoedorganisaties.

De kringen aangesloten bij Brabants Heem hebben veel kennis over de geschiedenis, volkscultuur en erfgoed van hun plaats. Ze kennen de plekken, bronnen en mensen. Als geen ander kunnen de kringen van Brabants Heem de Verhaallijnen van Brabant uitdiepen, zichtbaar maken en vertellen. Veel heemkundekringen hebben in Brabant activiteiten, die breed uitgedragen worden.

Heemkundekringen houden lezingen, organiseren tentoonstellingen en leveren bijdragen aan lokale evenementen en streekactiviteiten. Veel thema's daarvan passen nu al binnen de vier verhaallijnen van Brabant. De vier verhaallijnen van Brabant stelt Brabants Heem voor de uitdaging het gesprek aan te gaan met deze instellingen om te bespreken wat Brabants Heem en de heemkundekringen nog meer kunnen betekenen om in samenwerking met andere erfgoedorganisaties met hun activiteiten uitwerking te geven aan de verhaallijnen, zoals verwoord in het Erfgoedkader, te weten Innovatief Brabant, Religieus Brabant, Bevochten Brabant en Bestuurlijk Brabant.

In samenwerking met de Erfgoed Academie Brabant werd in 2018 een viertal bijeenkomsten georganiseerd voor leden van de heemkundekringen. Op een toepasselijke locatie werd steeds een thema uit een van de vier verhaallijnen toegelicht en er werd steeds gecombineerd met een korte excursie. In overleg met Erfgoed Brabant is besloten deze bijeenkomsten te houden in de zomermaanden, onder de titel Zomercolleges. Deze gang van zaken wordt met Erfgoed Brabant geëvalueerd, met de bedoeling deze ook in 2019 voor heemkundeleden en derden te organiseren. De toegang is voor leden van heemkundekringen vrij.

Digitalisering

Brabants Heem ziet het ook als haar taak de heemkundekringen te begeleiden bij het verder gebruiken van de kansen die digitalisering de kringen biedt. Door digitalisering kunnen kringen het publiek meer en beter laten kennismaken met door kringen verzamelde informatie. Kringen krijgen nieuwe mogelijkheden om met het publiek te communiceren. Door gebruik te maken van digitale toepassingen kunnen jongeren met belangstelling voor erfgoed gemakkelijker worden bereikt. Brabants Heem streeft met de samenwerkingspartners naar verdere professionele ondersteuning van heemkundekringen en vrijwilligers. Er wordt hard gewerkt om verdere ontsluiting van bij heemkundekringen aanwezige kennis mogelijk te maken via digitalisering en communicatie.

Met de Brabant Collectie van de Tilburg University is een samenwerking gestart om de tijdschriften van de kringen te digitaliseren. Zo kunnen de tijdschriften beschikbaar worden gesteld op internet

voor het onderzoek thuis. Door de doorzoekbaarheid is er zo een belangrijke bron van informatie voor onderzoek naar lokaal erfgoed bijgekomen. Brabants Heem probeert uit eigen middelen het digitaliseringsproject te continueren en blijft kringen stimuleren op aan de digitalisering mee te werken. In het verleden was er sprake van externe financiering. Voor 2019 is er een begrotingspost voor digitalisering van heemkundeperiodieken. Hiervoor wordt opnieuw samengewerkt met de Brabant Collectie. Doel is dat via de Brabant Cloud en de eigen websites van de kringen de periodieken (m.u.v. de laatste jaargangen) digitaal beschikbaar komen. Op woordniveau kan dan op elke computer met internet gezocht worden in die teksten. Voor historisch onderzoek zijn die periodieken dan veel gemakkelijker doorzoekbaar en zo kan dat onderzoek worden gestimuleerd.

Door de Fryske Academie is een project gestart met als doel het via internet aanbieden van de kadastrale kaarten van 1832 van heel Nederland. Een aantal kadastrale gemeentes, vooral in Midden-Brabant, zijn in Hisgis opgenomen. Brabants Heem ondersteunt de Fryske Academie in haar streven heel Brabant in Hisgis op te nemen. Brabants Heem wil jaarlijks een beperkt bedrag beschikbaar stellen, waarmee een aantal kringen kunnen worden geholpen. Ondertussen blijft Brabants Heem samen met haar partners (Erfgoed Brabant en de Brabant Academie) zoeken naar mogelijkheden voor externe financiering.

Door Erfgoed Brabant wordt aan heemkundekringen Memorix Maior aangeboden als Collectie Registratie Systeem. Brabants Heem ondersteunt dit en heeft voor de kringen geregeld dat zij tegen een lager tarief kunnen instappen.

In Brabant

Brabants Heem wil het voortbestaan van het tijdschrift In Brabant als kennisbron voor heemkundigen en zij die in cultureel erfgoed geïnteresseerd zijn, mede garanderen. Het bestuur van Brabants Heem is vertegenwoordigd in de redactie van het tijdschrift, dat voor een groot deel uit leden van de kringen bestaat. Tweemaal per jaar wordt in het tijdschrift 'In Brabant' een heemkundekring die een bijzonder project heeft opgezet geportretteerd met de bedoeling andere kringen op ideeën te brengen. Dat gebeurt iedere keer aan de hand van een thema.

Boekenfonds

Brabants Heem stimuleert via een Boekenfonds kringen om publicaties over lokaal erfgoed uit te brengen. In de samenleving bestaat veel belangstelling voor de lokale geschiedenis en erfgoed. Boekpublicaties kunnen een belangrijk middel zijn om het lokale publiek behalve met het lokale erfgoed ook met kennis en activiteiten van kringen kennis te laten maken. In 2019 wordt opnieuw een bijdrage gereserveerd voor het boekenfonds. In het kader van vernieuwing, digitalisering en gebruik van nieuwe informatiedragers reserveert Brabants Heem net als in voorafgaande jaren een bedrag om informatie ook op andere manieren dan via boeken te ontsluiten. Hierbij kan worden gedacht aan thematische websites, apps, digitaal educatief materiaal.

A 2 Immaterieel erfgoed en erfgoedtoerisme en -recreatie

Ineke Strouken

Immaterieel erfgoed

Brabants Heem houdt zich van oudsher bezig met volkscultuur, de oude term voor wat wij nu immaterieel erfgoed noemen. In beide gevallen gaat het over cultuur die van generatie op generatie wordt doorgegeven. Tradities dus. In tegenstelling tot materieel erfgoed werd immaterieel erfgoed tot voor kort niet beschermd. In 2003 echter namen de landen aangesloten bij UNESCO een conventie aan om het immaterieel erfgoed te gaan beschermen. Nederland sloot hierbij aan en ondertekende in 2012 het UNESCO Verdrag ter bescherming van het Immaterieel Cultureel Erfgoed. Immaterieel erfgoed behoort dus voortaan ook tot het erfgoed dat wij willen behouden voor

de toekomst. Brabants Heem heeft de ambitie om in Brabant immaterieel erfgoed te ontsluiten, immaterieel erfgoedorganisaties te verbinden en te ondersteunen, en kennisuitwisseling tussen heemkundekringen en immaterieel erfgoed gemeenschappen te stimuleren.

In 2017 maakten de heemkundekringen kennis met het UNESCO Verdrag Immaterieel Erfgoed op de bijeenkomst van de Raad van Aangeslotenen, georganiseerd samen met het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland. In navolging daarop organiseerde Brabants Heem in 2018 twee introductieochtenden voor heemkundekringen die het immaterieel erfgoed in hun gemeente wilden gaan inventariseren en documenteren. Een aantal heemkundekringen is inmiddels hiermee bezig. Ook zijn een tweetal heemkundekringen betrokken bij het beschermen van immaterieel erfgoed. In 2018 is ook een eerste ontmoeting georganiseerd tussen een aantal heemkundekringen en immaterieel erfgoed gemeenschappen en een pilot immaterieel erfgoed en streekmusea uitgevoerd.

Brabants Heem wil de komende jaren de heemkundekringen kennis en inzicht geven in het UNESCO Verdrag en de specifieke eigenschappen van immaterieel erfgoed, de relaties tussen heemkundekringen en immaterieel erfgoed gemeenschappen stimuleren, de heemkundekringen stimuleren en ondersteunen bij het inventariseren en documenteren van immaterieel erfgoed, een platform zijn voor kennisuitwisseling tussen heemkundekringen, streekmusea en immaterieel erfgoedgemeenschappen en de immaterieel erfgoed gemeenschappen in Brabant verbinden en betrekken bij het uitwerken van de vier provinciale verhaallijnen. In 2019 zal Brabants Heem een aantal heemkundekringen ondersteunen in het inventariseren en documenteren van het immaterieel erfgoed in hun gemeente en het aanmelden van dat immaterieel erfgoed op de landelijke inventaris. Er worden opnieuw introductieochtenden georganiseerd. Heemkundekringen die betrokken zijn bij immaterieel erfgoed worden ondersteund in het beschermen en doorgeven ervan. Er wordt een tweede ontmoeting georganiseerd tussen heemkundekringen en immaterieel erfgoed gemeenschappen met als thema het uitwerken van één van de provinciale verhaallijnen. Er komt tot slot ook een pilot om immaterieel en materieel erfgoed te verbinden.

Brabants Heem werkt nationaal en internationaal samen met het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland, LECA, Heemkunde Vlaanderen en FARO. Brabants Heem wil contacten leggen met de Vlaamse kenniscentra voor immaterieel erfgoed.

Sinds jaar en dag organiseert een werkgroep onder leiding van de hoogleraar Cultuur in Brabant elk jaar een dag waarin voor een geïnteresseerd publiek een volkscultuur thema wordt uitgediept door deskundigen. Op deze manier wil Brabants Heem onderzoek naar en kennis over volkscultuur stimuleren en verspreiden. Verslagen van de volkscultuurdagen worden opgenomen in de Koerier. In 2019 wil Brabants Heem een studiedag organiseren over een thema binnen de volkscultuur, waarin ook aandacht is voor de relatie tot Verhalen van Brabant. In de werkgroep Dag van de Brabantse Volkscultuur werken de Brabant Academie, de HVB, Erfgoed Brabant en Brabants Heem samen.

Erfgoedtoerisme en –recreatie

Steeds meer gemeenten zien in erfgoed een kans. Erfgoed verbindt en is goed voor de leefbaarheid van een gemeente. Tegelijkertijd geeft erfgoed een gemeente een gezicht en trekt bezoekers van buiten. Daarom hebben veel gemeenten erfgoedtoerisme als aandachtspunt in hun erfgoednota opgenomen. Erfgoed wordt ingezet voor branding. Vooral immaterieel erfgoed kan daarbij een rol spelen, immers veel Brabants immaterieel erfgoed trekt publiek (Boxmeerse Vaart, Heilig Bloedprocessie Boxtel, Bloemencorso Zundert). Voor heemkundekringen is dit een kans. Een goed toeristisch product is gebaseerd op een historisch verhaal en op historische herinneringsplekken. Heemkundekringen en streekmusea hebben de kennis daarover.

In 2018 had de bijeenkomst van de Raad van Aangeslotenen van Brabants Heem het thema Erfgoedtoerisme. Het ging op die bijeenkomst vooral over hoe je als heemkundekring een goed

toeristisch product opzet, wat nieuwe trends zijn en hoe je bezoekers kunt trekken met erfgoed.

Brabants Heem ziet erfgoedtoerisme en – recreatie als een middel om kennis over de geschiedenis van Brabant te delen en te verspreiden en wil de komende jaren initiatieven ontwikkelen om heemkundekringen met toerisme en vrijetijdseconomie te verbinden. In 2019 wil Brabants Heem heemkundekringen stimuleren om aan te sluiten bij initiatieven op het gebied van erfgoedtoerisme en –recreatie. Er wordt een bijeenkomst voorbereid over het economisch belang van erfgoed (uitvoering mogelijk in 2020). Hoe kan erfgoed helpen bij het op de kaart zetten (branden) van een gemeente? Hoe kan erfgoed bijdragen aan de ontwikkeling van de lokale economie? Deze bijeenkomst is het vervolg op de bijeenkomst over erfgoedtoerisme op de Raad van Aangeslotenen in november 2018. Op deze dag nodigen wij stakeholders in de Brabantse toeristische en recreatieve industrie uit om kennis te delen, te inspireren en om contacten tussen beide sectoren te stimuleren.

Brabants Heem deelt kennis over succesvolle initiatieven van heemkundekringen, streekmusea en immaterieel erfgoed gemeenschappen op de website en in de Koerier.

Brabants Heem werkt samen met de ANWB, Visit Brabant en de NHTV.

A 3 Archeologie en Monumenten

Otte Strouken

De zorg voor monumenten en boerderijen vergt veel aandacht en een constante alertheid. Actueel is de zorg voor boerderijen nu veel boerenbedrijven verdwijnen of naast de boerderij een ander bedrijf (vaak in de zorg of horeca) moeten beginnen. Op lokaal niveau hebben veel heemkundekringen aparte werkgroepen voor archeologie, monumenten en boerderijen.

Brabants Heem heeft de intentie om de koepelorganisaties voor Archeologie, Monumenten en Boerderijen (en in de toekomst ook voor Immaterieel Erfgoed) te faciliteren en ondersteunen en stimuleert samenwerking met heemkundekringen.

Archeologie

Brabants Heem is lid van de Archeologische Werkgroep Nederland (AWN). Brabants Heem organiseert samen met het Noord-Brabants Archeologisch Genootschap jaarlijks in maart en november een studiedag met excursie. Brabants Heem ondersteunt heemkundekringen met een werkgroep Archeologie.

Monumentenzorg

Brabants Heem stimuleert een bundeling van krachten op het gebied van monumentenzorg, werkt mee aan het creëren van een netwerk voor monumentenzorg, waarin ook de heemkundekringen participeren, en faciliteert jaarlijks een ronde tafel bijeenkomst met stakeholders. Brabants Heem stimuleert heemkundekringen om aan te sluiten bij lokale activiteiten op het terrein van monumentenzorg, zoals erfgoeddagen en Open Monumentendag. Brabants Heem ondersteunt heemkundekringen met een werkgroep Monumenten, zodat zij zich kunnen inzetten voor het behoud van historische gebouwen, dorpsgezichten en landschappelijk erfgoed.

Op het terrein van Monumentenzorg werkt Brabants Heem samen met Heemschut, de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, de Stichting Openmonumentendag en het Monumentenhuis.

Brabants Heem participeert in bijeenkomsten over monumentenzorg en monumentenbeleid.

Boerderijzorg

Brabants Heem ondersteunt en faciliteert de stichting De Brabantse Boerderij, deelt samen met De Brabantse Boerderij de Boerderijpluim uit voor voorbeeld initiatieven op het gebied van

boerderijzorg en organiseert samen met De Brabantse Boerderij een ronde tafel bijeenkomst met stakeholders. Op het gebied van boerderijen werkt Brabants Heem samen met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (waarin het archief van de Stichting Historisch Boerderij Onderzoek is opgenomen), Bond Heemschut, het Nederlands Openluchtmuseum, LTO Nederland en de ZLTO.

Naast de zorg voor het behoud van de Brabantse boerderijen gaat Brabants Heem zich nu ook inzetten voor de zorg voor het (im)materieel erfgoed van het boerenleven.

B Versterken heemkundekringen

B1 Public Relations en communicatie

Tjeu van Ras

Public Relations en communicatie zijn belangrijke instrumenten om onze heemkundekringen te bereiken. Bovendien belangrijk om bekendheid te geven aan de activiteiten van Brabants Heem en van de aangesloten kringen. Wij verschaffen aan de heemkundekringen en andere belangstellenden informatie via het kwartaalblad van Brabants Heem, "De Koerier", de website www.brabantsheem.nl, facebook www.facebook.com/brabantsheem, de Nieuwsbrief (digitaal en print), persberichten en flyers. Deze uitingen zijn bedoeld om de activiteiten van Brabants Heem uit te dragen. Tevens biedt Brabants Heem haar kennis op deze terreinen aan de aangesloten kringen aan. Zij dienen een platform te krijgen waar ze met hun vragen terecht kunnen. Waar de stichting zelf geen adequaat antwoord kan geven of een oplossing kan bieden, helpt zij door te verwijzen naar mogelijkheden die elders dat antwoord of die oplossing kunnen geven, zoals bij de heemkundekringen onderling. Brabants Heem wil heemkundekringen stimuleren gebruik te maken van nieuwe media en nieuwe informatiedragers. Brabants Heem organiseert cursussen en workshops om heemkundekringen meer bekend te maken met social media.

De Koerier

De Koerier verschijnt vier keer per jaar en is beschikbaar in print en digitaal. Dit alles heeft een drieledig doel: effectieve informatie van, over én naar de heemkundekringen. Ook blijven we informatie verstrekken via netwerken van contactpersonen op diverse heemkundige gebieden, waarvoor we onder andere gebruik gaan maken van het kennisplatform van Erfgoed Brabant, maar ook nauwe banden onderhouden met andere provinciale instellingen op dit terrein. Voor De Koerier zullen inhoud en vormgeving steeds waar mogelijk en nodig aangepast en verbeterd worden. Dat gebeurt in nauwe samenspraak met de professionele vormgever, die daarvoor sinds 2017 zijn diensten verleend. Het blad heeft zich de afgelopen jaren bewezen als een waardevolle informatiebron. Ook buiten de heemkundewereld wordt het ruim verspreid. Streven blijft om het kwartaalblad een goede afspiegeling te laten zijn van de activiteiten van Brabants Heem en alle aangesloten kringen. In 2019 is er extra aandacht om meer kringen ertoe te bewegen bijdragen te leveren, in de vorm van een tip voor de redactie tot het aanleveren van eigen artikelen.

De website en facebook

De website van Brabants Heem heeft in het najaar van 2018 een compleet nieuwe vormgeving gekregen: modern, uitnodigend en toegankelijk. Brabants Heem wil van de site nog meer een platform maken, waar heemkundekringen/erfgoedverenigingen elkaar kunnen informeren, elkaar kunnen bevragen en ervaringen uit kunnen wisselen. De site is een goed middel om de aangesloten verenigingen te informeren met actueel nieuws en verslagen. Het informatieve gedeelte van de site moet in 2019 zijn definitieve vorm krijgen. De site is een ontwerp van webdesigner Hugo Jansen, die voor technische ondersteuning zorgdraagt.

Facebook biedt mogelijkheden om een breed aanbod te bieden voor nieuws op heemkundig gebied. Het facebookaccount van Brabants Heem moet verder uitgroeien met meer mensen die zich aanmelden als 'vriend', waardoor een steeds groter publiek kan worden bereikt. Voor zowel facebook als voor de website wil Brabants Heem meer gebruik maken van de mogelijkheden voor promotie van de onderwerpen op deze twee uitingen. Daarmee kan ook worden bereikt dat bij Brabants Heem aangesloten verenigingen ook op deze manier gewag kunnen maken van hun activiteiten, kunnen reageren en ervaringen uit kunnen wisselen.

Nieuwsbrief, persberichten en flyers

In het najaar van 2018 zijn de eerste nieuwsbrieven verschenen. Een manier om, vooral digitaal, ontvangers van de nieuwsbrief van de laatste ontwikkelingen, van nieuws en andere wetenswaardigheden op de hoogte te stellen. Dat betekent dat er een extra mogelijkheid is voor Brabants Heem én voor de aangesloten kringen om daarvoor aandacht te vragen. Brabants Heem wil naar buiten toe aandacht vragen voor haar werk, haar initiatieven en haar activiteiten. Persberichten zijn daarvoor een goed middel. Tot nu toe wordt daar weinig of geen gebruik van gemaakt. In de loop van het jaar wil Brabants Heem daarvoor een plan opstellen. Extra aandacht vragen voor specifieke activiteiten, zoals cursussen, themabijeenkomsten kan heel effectief gebeuren door verspreiding van flyers. Tot nu toe heeft Brabants Heem daar maar sporadisch gebruik van gemaakt. Systematisch gebruik van aansprekende flyers zal veel aandacht genereren voor de onderwerpen die daar worden aangeboden.

B2 Educatie

Kees van Kempen

Voor 2019 zijn in de portefeuille twee kernactiviteiten geformuleerd. De eerste kernactiviteit is het identificeren van goede voorbeelden, waarbij heemkundekringen van elkaar kunnen leren, bij initiatieven ervaringen van anderen vergaren als ook opdoen van nieuwe ideeën. De tweede kernactiviteit is het opzetten van contacten met middelbare scholen met de intentie erfoegd op de agenda te intensiveren zodat de jongeren van nu straks de leden van de heemkundekringen zijn.

Beste ervaringen delen

De ene heemkundekring is geweldig trots op een museum, een ander op een lokale Wiki, weer een ander op publicaties of op de contacten met de basisscholen. Andere heemkundekringen worstelen met de aanpak van bepaalde activiteiten of krijgen nieuwe leden met nieuwe interesses die zij uit eigen ervaring niet goed kunnen faciliteren. De intentie is deze verenigingen bij elkaar te brengen, door bekendheid te geven aan succesvolle activiteiten van heemkundekringen. Dat gebeurt via de media zoals in het vorige hoofdstuk beschreven. De website gaat daarbij een centrale rol spelen. Die heeft immers een zoekfunctie, waarmee bestuurders van heemkundekringen op hun gemak thuis kennis kunnen nemen van de aanpak door collega heemkundekringen. De taak is primair verbinden en niet zelf een reeks opleidingen initiëren en opzetten. We kiezen niet voor theoretische workshops boordevol initiatieven, maar we kiezen voor het uitwisselen van de praktijk. Voor wanneer het aanbod van goede ervaringen nog geen antwoord geeft op een vraag van een heemkundekring, kan de heemkundekring contact opnemen met Brabants Heem. Persoonlijke contacten van de bestuurders van Brabants Heem via het regio-overleg zullen bijdragen de drempels te verlagen rond de problemen waar heemkundekringen mee worstelen.

Bereiken van jongeren

Veel verenigingen hebben contacten met het basisonderwijs. In het kader van het delen van best-practices zal dit onderwerp zeker de aandacht krijgen. Indien heemkundekringen goede ervaringen hebben met het bereiken van middelbare scholieren, zullen deze worden opgepakt om te kijken of toepassing op grotere schaal mogelijk is, uiteraard via

geïnteresseerde heemkundekringen. Brabants Heem gaat onderzoeken of een netwerk met geschiedenisleraren van middelbare scholen een goed idee is. Zij hebben invloed op de onderwerpkeuze van leerlingen bij het maken van opdrachten met de hoop dat zij een erfgoed-onderwerp zullen bevorderen.

B3 Erfgoed Brabant Academie
Ineke Strouken

De Erfgoed Brabant Academie is het deskundigheidsprogramma van Erfgoed Brabant dat zich richt op alle amateurs en professionals die zich bezighouden met cultureel erfgoed, geschiedenis, identiteit, streektaal en volkscultuur in Noord-Brabant. De Erfgoed Brabant Academie organiseert studiebijeenkomsten en begeleidingstrajecten. Aan de Erfgoed Academie Brabants zijn twee leerstoelen verbonden: de leerstoel Cultuur in Brabant en de leerstoel Diversiteit in Taal. Hun onderzoeksprogramma's, studenten en onderzoekers voeden de erfgoedwerkers met inhoudelijke en instrumentele kennis. Ook bieden de leerstoelen context en jagen ze debat aan. Brabants Heem wil structureel betrokken zijn bij de Erfgoed Brabant Academie en hiervan de heemkundekringen, immaterieel erfgoedgemeenschappen en streekmusea laten profiteren. Brabants Heem zal in 2019 de samenwerking met de Erfgoed Brabant Academie en de leerstoelen aanhalen en meer structuur geven. Ook zal Brabants Heem in gesprek gaan met de Belgische zusterorganisaties.

C Netwerken

Brabants Heem werkt nauw samen met de stichting De Brabantse Boerderij, met de Erfgoed Academie Brabant, met Erfgoed Brabant, met het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland [Arnhem], met het Centrum voor de Studie van Land en Volk in de Kempen [Vlaanderen], met het Noord-Brabants Archeologisch Genootschap, met de Archeologische Vereniging Kempen- en Peelland, met de Historische Vereniging Brabant en Noord-Brabants Archeologisch Genootschap en het Monumentenhuis in de provincie. Daarnaast is er samenwerking met de Heemkundekoepels Gouw Antwerpen en Gouw Vlaams-Brabant in de werkgroep Hertogdom Brabant. Verder stimuleert Brabants Heem samenwerking tussen erfgoedvrijwilligers en archief- en documentatiecentra.

C 1 Samenwerking met andere overkoepelende organisaties in Brabant
Otte Strouken

Verbindingen leggen tussen de verschillende provinciale erfgoedkoepelorganisaties onderling enerzijds en tussen lokale en regionale erfgoedorganisaties anderzijds

Erfgoedorganisaties werken met passie aan het behoud en beheer van het erfgoed waar ze zich op richten (monumenten, boerderijen, landschappelijk erfgoed, roerend erfgoed en immaterieel erfgoed). Van oudsher wordt er weinig samengewerkt en is iedereen toch vooral bezig met zijn eigen tak van erfgoed. Er zijn twee trends die meer samenwerking vereisen: De provincie wil dat de instellingen die onderdeel zijn van de basisinfrastructuur erfgoed-breed samenwerken (met name voor een eenduidige communicatie richting erfgoedveld, om de aanwezige kennis centraal digitaal te kunnen ontsluiten en om het zichtbaar maken van het gezamenlijk scholingsaanbod). Daarnaast zien erfgoedorganisaties, zoals heemkundekringen en streekmusea, zich geconfronteerd met een teruglopend aantal actieve vrijwilligers, terwijl door de populariteit van erfgoed het ledenaantal juist toeneemt. Dat kan bestuurlijke frictie opleveren.

Erfgoedverenigingen zijn nu vooral actief met de eigen leden en binnen hun eigen regio. Maar als de erfgoedverenigingen meer samenwerken, kunnen activiteiten gezamenlijk worden uitgevoerd. Het zoeken naar elkaars belangen, het delen van kennis en het zoeken naar overlappende mogelijkheden en activiteiten, kan bij vrijwilligers inzicht geven in synergie en symbiose en

vervolgens samenwerkingen tussen erfgoedverenigingen bewerkstelligen.

Brabants Heem is al enkele jaren bezig om verbindingen te leggen tussen de verschillende provinciale erfgoedkoepelorganisaties onderling enerzijds en tussen lokale en regionale erfgoedorganisaties anderzijds. Het doel van samenwerking is dat de energie en de activiteiten van de vrijwilligers doelmatiger worden benut en ingezet. Dat kan weer tot gevolg hebben dat met minder vrijwilligers juist evenveel, of zelfs meer activiteiten mogelijk blijken. Een verderliggend belang is dat erfgoedverenigingen een grotere maatschappelijke betekenis gaan krijgen waardoor nog meer mensen plezier aan erfgoed zullen gaan beleven. Daarom wil Brabants Heem die onderlinge banden tussen erfgoedverenigingen op lokaal, regionaal en provinciaal niveau versterken en onderlinge samenwerkingen bevorderen.

Brabants Heem organiseert samen met andere partijen, zoals Erfgoed Brabant, een congres om een samenwerking tussen provinciale erfgoed koepelorganisaties te realiseren, om de meerwaarde van samenwerking aan te tonen en om afspraken te maken over eerste samenwerkingsprojecten.

C 2 Provincies en gemeentes, Erfgoed Brabant

Henk Hellegers

Samenwerking op provinciaal niveau in aanloop naar een Brabantse Erfgoeddag

Belangrijk voor Brabants Heem en voor onze heemkundekringen is een goede samenwerking met andere dragers van het erfgoed en de overheid. Van oudsher maakt Brabants Heem gebruik van expertise, diensten en adviezen van Erfgoed Brabant. Wij willen samen met Erfgoed Brabant de samenwerking in de erfgoedsector verbreden, zoals onder C1 beschreven. Zo'n koepel kan leiden tot het gezamenlijk genereren van activiteiten op het gebied van erfgoed en monumenten.

Gedacht wordt aan een jaarlijkse Brabantse Erfgoeddag.

Heemkundekringen zijn een partner voor gemeentebesturen

Samenwerking met de lokale en provinciale overheid is voor de erfgoedsector van groot belang. Onze heemkundekringen dragen met hun plaatselijke activiteiten bij aan het in stand houden en over- en uitdragen van de plaatselijke geschiedenis en cultuur. Heemkundekringen fungeren ook steeds meer als een vaste partner bij de advisering van gemeentebesturen op allerlei terreinen. Waar nodig ondersteunt Brabants Heem de heemkundekringen hierbij. Bovendien wordt ingezet op samenwerking tussen heemkundekringen om ervaringen, waaronder de relaties, met gemeenten uit te wisselen. Zo kan Brabants Heem fungeren als een intermediair om van elkaar te leren. Brabants Heem behoort met de expertise van de aangesloten kringen tot de toonaangevende samenwerkingspartners van de provincie in de erfgoedsector. Wij streven ernaar die samenwerking niet alleen structureel te continueren om ook voortdurend verder uit te bouwen. Dit is een mogelijk thema op een toekomstige Raad van Aangeslotenen.

C 3 Overige netwerkactiviteiten

Ad Jacobs

Op activiteiten als de Brabantse heemdagen en congressen van erfgoedorganisaties wordt de gemiddelde leeftijd bepaald door de niet meer werkende leden van heemkundekringen/erfgoedorganisaties. De doelgroep jongeren is hiervoor al aan de orde geweest bij de portefeuilles public relations en communicatie (website, facebook) en educatie (middelbare scholieren). We zullen ook bij netwerkactiviteiten, zoals de heemdagen en zoals congressen, moeten zorgen voor aansprekende programma's, die ook jongeren aantrekken, in elk geval doelgroepen die de gemiddelde leeftijd naar beneden halen. De ambitie van Brabants Heem moet zijn om deze

samenwerkingsverbanden op een voor meer leeftijdsgroepen toegankelijker niveau te tillen. Daarbij is ondersteuning nodig van professionele organisaties/instanties/personen.

Brabantse heemdagen

Een van de aangesloten heemkundekringen organiseert in de zomer de Brabantse heem-dagen, waarin ontmoeting van hobbygenoten voorop staat en waarbij inhoudelijke aspecten op het gebied van geschiedenis, heemkunde en erfgoed op de agenda staan.

Knippenbergprijs

Tweejaarlijks wordt door de Stichting Knippenbergprijs (in samenwerking met Historische Vereniging Brabant, Leerstoel Tilburg University, Centrum voor Volkscultuur en Brabants Heem) de Knippenbergpenning uitgereikt als waardering voor een bijzondere prestatie op een bepaald thema binnen het erfgoedveld. De penning wordt beschikbaar gesteld door Brabants Heem.

Centrum voor Studie over Land en Volk van de Kempen

Brabants Heem faciliteert mede het congres van het Centrum voor Studie over Land en Volk van de Kempen, een grensoverschrijdende samenwerking.

D Organisatie

D 1 Bestuur

Harrie Boot

Overleg met aangesloten heemkundekringen/ erfgoedorganisaties

De informatie-uitwisseling tussen heemkundekringen/ erfgoedorganisaties onderling, de rol van Brabants Heem in het oppakken van initiatieven op het gebied van de vier verhaallijnen, immaterieel erfgoed, erfgoedtoerisme en -recreatie, digitalisering of samenwerking met monumentenorganisaties, alsook het delen van beste voorbeelden komt allemaal samen in het regio-overleg, dat samen met de website een centrale plaats inneemt in de organisatie van Brabants Heem en de aangesloten heemkundekringen/ erfgoedorganisaties. Het regio-overleg mag rekenen op topprioriteit. Brabants Heem wil dat elke regio tweemaal per jaar georganiseerd een regio-overleg kan hebben. Als we erin slagen de mededelingen vooraf toe te sturen of een veel bezocht plekje te geven op de website, kan het regio-overleg de basis zijn voor het delen van zorgen, successen, initiatieven en ervaringen.

Raad van Aangeslotenen

Het bestuur van Brabants Heem wil de tijd die we hebben om elkaar kunnen ontmoeten optimaal benutten om elkaar te versterken. De vergaderingen van de Raad van Aangeslotenen van de afgelopen jaren hebben zich ontwikkeld tot inhoudelijke sessies op onderwerpen als immaterieel erfgoed en digitalisering. Uiteraard moet het formeel overleg, het goedkeuren van het beleid, e.d. tot haar recht komen, maar de ontmoeting mag evolueren.

Erfgoed Brabant

De provinciale organisatie Erfgoed Brabant is voor Brabants Heem een uitvoerende organisatie, als het bijvoorbeeld gaat over het aanbod van cursussen, de zomercolleges, discussiedagen, e.d., maar ook op het gebied van onze administratie en registratie. Erfgoed Brabant is de eigenaar van Memorix Maior en van de website Brabants Erfgoed, cruciale middelen in digitalisering en de open toegankelijkheid van Verhalen van Brabant. De relatie tussen Brabants Heem en Erfgoed Brabant is een levensader. Beide organisaties zoeken elkaar vooral ook op als het gaat om nieuwe initiatieven en als het gaat om de provinciale samenwerking van de diverse organisatie op het gebied van geschiedenis, heemkunde en erfgoed van Brabant.

Bestuur

Het bestuur van Brabants Heem wil graag de energieke motor zijn die verbinden heet. Het verbinden van wensen en ervaringen, het verbinden van zorgen en successen, het verbinden van lokale heemkundekringen/ erfgoedorganisaties met de provinciale overkoepelende organisaties, het verbinden van jeugd en jongeren aan het Brabants Erfgoed, het verbinden van initiatieven met mensen op zoek naar nieuwe uitdagingen, het verbinden van alle provinciale erfgoedbehartigers, het verbinden van het grote Brabantse publiek aan Verhalen van Brabant en aan het Brabants Erfgoed. De smeerolie van de energieke motor is natuurlijk het feit dat het voor iedere medewerker van de heemkundekringen/ erfgoedorganisaties en dus ook voor de bestuursleden een liefhebberij is, waarin we elkaar plezier geven.

Portefeuilles bestuur

Henk Hellegers	Voorzitter Provincie, gemeentes, Erfgoed Brabant
Harrie Boot	Secretaris Commissie Onderscheidingen Regio 9
Pieter Jacobs	Penningmeester
Theo Cuijpers	Onderzoek, publicaties en (voeden, toegang en gebruik) archieven In Brabant Regio 5 en regio 10
Ad Jacobs	Netwerkactiviteiten Commissie Brabantse heemdagen Regio 2 en regio 3
Kees van Kempen	Educatie Regio 4
Tjeu van Ras	Public Relations en communicatie
Ineke Strouken	Immaterieel erfgoed en erfgoedtoerisme en -recreatie Erfgoed Brabant Academie
Otte Strouken	Archeologie en monumenten Samenwerking andere overkoepelende organisaties in Brabant Juridische zaken Regio 1 en regio 7

Onderscheidingen

Uiteraard zullen de onderscheidingen van Brabants Heem ook in 2019 beschikbaar zijn voor jubilerende verenigingen en voor bestuurders en vrijwilligers met meer jaren intensieve inzet.

<u>D 2 Juridische zaken</u> Otte Strouken
--

Auteursrechten en portretrechten

Heemkundekringen/ erfgoedorganisaties maken zich zorgen over en voelen zich beperkt door recente ontwikkelingen rondom auteursrechten en portretrechten. Met name het gebruik van foto's in publicaties en op de website vraagt een nieuwe werkwijze. Brabants Heem zal goede voorbeelden nauwgezet volgen en uitdragen aan de heemkundekringen/ erfgoedorganisaties.

Financieel overzicht

Activiteit	2019 Begroting	2018 Bijgestelde begroting
Zomercolleges vier verhaallijnen	2.000,--	3.500,--
Digitalisering - kadastrale gegevens - Memorix Maior	5.500,--	8.525,--
In Brabant	3.000,--	1.335,--
Boekenfonds	4.500,--	6.300,--
Totaal Onderzoek publicaties en archieven Theo Cuijpers	15.000,--	19.660,--
Immaterieel erfgoed, cursus, introductie, ontmoeting	2.500,--	5.825,--
Pilot verbinden materieel en immaterieel erfgoed	1.250,--	--,--
Dag van de Brabantse Volkscultuur	750,--	750,--
Erfgoedtoerisme en -recreatie, voorbereiding congres '20	500,--	4.200,--
Totaal Immaterieel Erfgoed en Erfgoedtoerisme (Ineke Strouken)	5.000,--	10.775,--
Archeologie	500,--	350,--
Monumentenzorg	1.000,--	--,--
Boerderijzorg, Boerderijpluim en ronde-tafel- bijeenkomst	1.500,--	1.000,--
Totaal Archeologie en Monumenten (Otte Strouken)	3.000,--	1.350,--
Subtotaal kerntaak A		
Heemkunde, erfgoed en geschiedenis van Brabant	23.000,--	31.785,--
De Koerier, 4 uitgaven, vormgeving, druk en verzending	9.800,--	9.000,--
Website en facebook, hosting, assistentie webdesign	500,--	640,--
Nieuwsbrief, persberichten en flyers	900,--	450,--
Cursussen social media (2x 2018, 2x 2019 à 1000,-)	800,--	2.000,--
Totaal Public Relations & communicatie (Tjeu van Ras)	12.000,--	12.090,--
Initiatief (middelbare) scholieren	500,--	--,--
Totaal Educatie (Kees van Kempen)	500,--	--,--
Totaal Erfgoed Brabant Academie (Ineke Strouken)	--,--	--,--
Subtotaal kerntaak B		
Versterken heemkundekringen	12.500,--	12.090,--
Congres samenwerking overkoepelende organisaties	2.500,--	0,--
Thema op een bijeenkomst Raad van Aangeslotenen	2.000,--	

Postbus 1203 5200 BG 's-Hertogenbosch

Samenwerking overkoepelende organisaties (Otte Strouken)	4.500,--	0,--
Netwerk provincie/ gemeente/ Erfgoed Brabant (Henk Hellegers)	--,--	--,--
Brabantse heemdagen	1.000,--	1.000,--
Knippenbergprijs	1.000,--	1.500,--
Centrum Studie over Land en Volk van de Kempen	1.000,--	1.000,--
Totaal Overige netwerkactiviteiten (Ad Jacobs)	3.000,--	3.500,--
Subtotaal Kerntaak C Netwerken	7.500,--	3.500,--
Regiovergaderingen		
Raad van Aangeslotenen exclusief programma		
Bestuursvergaderingen, werkbezoek, reiskosten,		
accommodaties, consumpties en representatie		
Bestuursapparaat, portokosten, telefoon, bank,		
verzekering, papier, kopiëren, druk, opslag bij EB		
Erfgoed Brabant, contractueel 365 uur à € 36,00		
Onderscheidingen		
Totaal bestuur	29.200,--	32.500,--
Totaal Juridische zaken (Otte Strouken)	--,--	--,--
Subtotaal Kerntaak D Bestuur	29.200,--	32.500,--
Totaal uitgaven Brabants Heem	72.200,--	79.875,--
Inkomsten		
Provincie Brabant	50.700,--	50.700,--
Heemkundekringen	8.500,--	8.500,--
Vrijval reserves	3.800,--	21.325,--
Mutatie Algemene Reserve	9.200,--	- 650,--
Totaal inkomsten Brabants Heem	72.200,--	79.875,--
Exploitatietekort/overschot Brabants Heem	0,--	0,--

Begroting 2019 Stichting Brabants Heem

Begroting van kosten naar kostensoorten

In de begroting 2019 geven we een overzicht van de kosten die we hebben geraamd om ons werkplan 2019 uit te voeren. De kosten zijn ingedeeld in directe en indirecte kosten.

De indirecte kosten zijn de jaarlijks terugkerende kosten van secretariële en administratieve ondersteuning, vergaderkosten bestuur en representatie, en overige apparaatskosten zoals huisvesting, kantoorkosten (zoals kosten inventaris, computerkosten, postzegels, papier en kopieerkosten), telefoonkosten, reis- en verblijfskosten, contributies en abonnementen, verzekeringen, representatiekosten en overige kosten, zoals bankkosten en administratiekosten.

De directe kosten zijn direct gericht op de Heemkundekringen en zijn aan de verschillende portefeuillehouders toegewezen als budget.

De kosten worden gedekt door de bijdragen van de aangesloten heemkundekringen, door een jaarlijkse subsidie van de provincie Noord-Brabant en incidentele onttrekking uit reserves / voorzieningen vorige boekjaren.

De begroting 2019 ziet er cijfermatig vergeleken met de rekening 2017 en de bijgestelde begroting 2018 samengevat als volgt uit:

	2017	2018	2019
<i>Baten</i>			
Kringbijdragen	8.388	8.500	8.500
Subsidie provincie	50.683	50.700	50.700
Overige baten	67		
<i>Kostendekking uit reserves projecten</i>	7.894	21.325	3.800
<i>Mutatie algemene reserve</i>	-/- 2.924	-/- 650	9.200
Totaal baten	64.108	79.875	72.200
<i>Lasten: indirecte kosten</i>			
Algemene bestuurskosten	6.496	5.800	5.000
Apparaatskosten	7.688	7.500	9.000
Kosten ondersteuning EB incl. 21% btw	15.594	14.500	15.200
<i>Lasten: directe kosten</i>			
Kosten per portefeuillehouder 1)	26.436	30.750	39.200
Kosten lopende activiteiten / projecten 1)	7.894	21.325	3.800
Totaal lasten	64.108	79.875	72.200

- 1) In het financieel overzicht zijn de kosten van de portefeuilles inclusief in vorige jaren gestarte activiteiten / projecten nader gespecificeerd. In de hierna volgende kostenverdeelstaat zijn deze kosten toegedeeld naar de kerntaken.

Kostentoerekening aan de kerntaken

In ons werkplan onderscheiden we

De directe kosten, betreffen de drie kerntaken:

- A. "heemkunde, erfgoed en geschiedenis van Brabant",
- B. "versterken Heemkundekringen" en
- C. "netwerken".

De indirecte kosten, betreft kerntaak:

- D. "bestuurskosten" die we toerekenen aan de drie kerntaken naar rato van de verdeling van de directe kosten over de drie groepen.

De kostenverdeling van kerntaak D over de drie kerntaken A, B en C is dan als volgt:

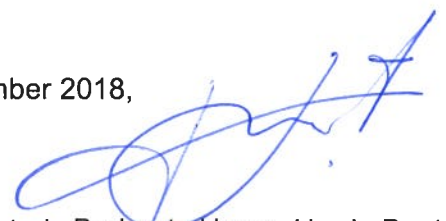
Begrotingsvoorstellen 2019 Brabants Heem					Verdeling in procenten
Kostenverdeling over kerntaken					
Kosten soort	Omschrijving	bedrag	Kerntaak A	Kerntaak B	Kerntaak C
Directe kosten per Portefeuille-houder					
TC	Onderzoek, publicaties, archieven	15.000	15.000		
IS	Immaterieel erfgoed, erfgoedtoerisme	5.000	5.000		
OS	Archeologie, monumenten / overkoepelende organisaties	7.500	3.000		4.500
TvR	PR en communicatie	12.000		12.000	
KvK	Educatie	500		500	
AJ	Netwerkactiviteiten	3.000			3.000
Totaal directe kosten		43.000	23.000	12.500	7.500
Indirecte kosten					
	Bestuurskosten	5.000	2.674	1.453	872
	Apparaatskosten	9.000	4.814	2.616	1.570
	Secretariële ondersteuning	15.200	8.130	4.419	2.651
Totaal indirecte kosten (Kerntaak D)		29.200	15.619	8.488	5.093
Totale kosten		72.200	38.619	20.988	12.593
Kostendekking	Omschrijving	bedrag			
	Subsidie Provincie	50.700			
	Kringbijdragen	8.500			
	Uit reserves BH	13.000			
Totaal dekking		72.200			

Verdeling in procenten:	100%	53%	29%	17%
-------------------------	------	-----	-----	-----

Vastgesteld door het bestuur per emails van 8-13 november 2018,

Voorzitter Brabants Heem, Henk Hellegers

Secretaris Brabants Heem, Harrie Boot